

Megjelenik heten ként
kétszer:
szerdán és szombaton.
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely
(Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár:
Negyedévre 2 pengő.
Hirdetések:
négyzetcm.-ként
Nyílt-tér:
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen

Egyetek magyar gyümölcsöt!

A váratlanul ránszakadt osztrák vámháboru újból meggyőz bennünket arról, hogy az emberiségből kivész az évszázados kapcsolatokon nyugvó, barátságosan elmélyült jószomszédi viszony. Bár minden nemzet érzi a gazdasági elzárkózás átkát, mégis mintha valamely természetfeletti varázs hatása alatt állnának, nem törekszenek a gazdasági kiégés útjait kiépíteni, hanem az adok-veszek törvényének kigunyolásával arra törekednek, hogy saját terményeiket reáerőszakolván a szomszédra, attól lehetőleg minél kevesebb árut vegyenek át. Ezt a visszás állapotot különösen súlyosan érzi a magyar nép, amely mezőgazdasági terményeinek feleslegével csak a külföldi piacokon tud boldogulni, mely piacok pedig ma — éppen a két legkövetlenebb szomszéd, a cseh és az osztrák elzárkózás miatt — számára elvesztek.

Azok az intézkedések, amelyekkel a kormányhatóságok, a Nemzeti Bank és a Kiviteli Intézet, arra törekedtek, hogy az osztrák határzár következtében piacaink visszamaradt zöldség és gyümölcsmennyiségek más külföldi államokba, főként Németországba, Svájcba és Lengyelországba szállítsanak, késelem nélkül éreztették hatásukat. Gyümölcs- és zöldségtermelő piacaink higgadtan itélték meg a beállított súlyos változást. Kereskedelmünk, átérzve a helyzet komolyságát messzemenőleg sietett a kereskedelmi szerződésen kívüli állapot árromboló hatását még áldozatok árán is megakadályozni és a piacra vitt áruknak nagyobb tömegekben való felvétele által törekedett a magasabb nemzeti szempontból reáharuló kötelesegeknek megfelelni. Így az osztrák vámsorompó lezárása gyümölcs és zöldségtermékeink piaci árának kialakulásánál csak egészen mérsékeltén éreztette kedvezőtlen hatását.

A vámháboru kihatása azonban nemcsak a termelő és a kereskedő összefogásán, hanem egyúttal a fogyasztókönzés belátásán, fegyelme-

zetségén és támogatásán dől el. Most, amikor a belföldi árak a fogyasztók szempontjából igen kedvezően alakulnak, a milliókból összetevődő nagy fogyasztótömegnek is ismernie és tudnia kell azt a kötelességét, amellyel hazájának a gazdasági harcban tartozik. A gyorsan romló friss gyümölcsöt nem lehet elraktározni, mert az gyors fogyasztásra vár és ezért az ország jövője szempontjából nem felesleges az a figyelemzés, hogy törekedjünk minél több friss gyümölcsöt és friss zöldséget fogyasztani és ebből az olcsó áruból most minél nagyobb mennyiséget teli eltartásra eltenni. Most, amikor a buzatermésből csak gyenge eredményt várhatunk, most, amikor a bort eladni nem lehet s amidőn az állatértékesítés is a külföld nagymérvű elzárkózása következtében a legnagyobb nehézségekbe ütközik, a magyar földnek egyik legnagyobb kincse a gyümölcs és zöldség. Ha ez elvész, úgy a jövő télen a normális bevételek kiesése következtében még nagyobb szükség, még fokozottabb munkanélküliség fenyeget. Ezért hazafias kötelességünk

azokat a káros tüneteket, amelyek az osztrákok magatartása következtében a zöldség- és gyümölcsértékesítés terén beállhatnak, — elhárítani.

A külföldi államok: Franciaország, Olaszország, Németország, de főként az amerikai államok fejenkénti gyümölcsfogyasztása messze meghaladja a magyar lakosság gyümölcsfogyasztását. Ezen országok lakosságának napi étkezésében már évek óta egyre fokozottabb mértékben nyer szerepet a friss gyümölcs és friss zöldség. A külföldiek már reggelijük összeállításánál helyet biztosítanak a gyümölcsnek, mely a meleg nyári hónapokban nemcsak üdítőleg és frissítőleg hat az emberi szervezetre, hanem a legegészségesebb és a legfontosabb vitaminokban igen gazdag táplálék, mely a higiénikusan és ésszerűen táplálkozó ember asztaláról sohasem hiányozhatik. A gyümölcs magas tápértékénél fogva mindig a legolcsóbb élelmiszer. A gyümölcs nem csemege, amely csak a jobbmódúak asztalán szerepelhet. Át kell mennie a köztudatba annak a gondolatnak, hogy a gyümölcs a népélelmezés

Levél Palesztinából

Jeruzsálem, 1932 július hó 8.

A „Szent föld“-et járom. Évezredek tündöklenek profán szemem előtt, rombadólt világok és lépten-nyomon beleütközöm a mába, a levegőt legyőző ember birodalmába, gigantikus méretű alkotásokba.

A szentelt földről elszáll a lekem szülőházamba, ahol életemim jogszebbjei suhantak el fejem fölött.

Engedje meg a „Zemplén“ olvasóközönsége, hogy erre a szülőföldemhez való törhetetlen szeretetemre való hivatkozással, időnként elébe tárhassam az itt tapasztaltakat, az itt látottakat.

A báró Rotschild Edmond által 1882-ben alapított Magyar Kolónia fogadott vendégségébe. Vagyunk már jó egynehány vándor magyarok. A napsütéses, a pompázatos fák által árnyékoltt uccákon kóbo-

rolva, az arab és a zsargon nyelven kívül, legtöbbször magyar szó tül meg a fülemet. Lengő szakálu, hosszú kaftános, a magyar honból kiszakadt zsidó hittestvéreim itt sem felejtkeznek meg az édes anyanyelvről.

A munkanapok pihenő óráiban egész kis kaszinók alakulnak. De nem a dominó, nem a kaláber járja. Töprengünk a magunk és az ő haza sorsán és vitatjuk a tervek ezreit, miként lehetne a csonka országot bekapcsolni Jeruzsálem kereskedelmi életébe.

Jeruzsálemben, helyesebben, Palesztinában a fogyasztásra kerülő cikkek 80 százalékát a külföldről való import szolgáltatja. Magyarország szempontjából felette kedvezőtlen az import statisztikája, mert egy-két cikket kivéve, az importőrök igen nagyon jelentős része csak Csehszlovákiából és Ausztriából kerül ki.

Felkerestem az import ügyében a magyar konzult is, aki egy dús, gazdag arab ember. A fogadtatás igen szívélyes volt, csak megérteni nem tudtuk egymást. Nem beszél csak arabusul, angolul és franciául, míg az én nyelvtudásom

a magyaron kívül csak a német és héber nyelvekre terjed ki. A konzul ur végre nehezen megértette, hogy export, import az, ami érdeklődésem tárgyát képezi és egy szóval el is intézett. Ez a szó: Csehszlovákia. Következett az a bizonyos barátságos kéznyújtás, majd a köszöntés „Salom“ és mentem tovább. Első látogatásom a magyar konzulátuson ezzel a méla és szomorú akkorddal végződött.

Világéletemben nem lévén lusta ember, beszámoltam a külképviseletünkről dr. Görgey István országgyűlési képviselőnek is, aki nem késett a válasszal, hogy illetékes helyen szóvá teszi a képviselet ügyét.

Egy héber nyelvű itteni nagy napilapban hangzatos hirdetés adja tudtúl, hogy a „Malaga és a Tokaji, jószáguk és izük által nyerték az arany érmet.“ El is szaladtam rögvést R. Leczijon és Z. Jákob pincészetébe, legalább megizielek valami hazait. Elképzelhető a meglepetésem. Hire-hamva sincs itt a hegyaljai tokaji bornak, az egész csak egy félreértésen alapuló hi-

bás reklám. A pincészet azt hiszi ugyanis, hogy minden édes bor tokaji és azonnal, kertelés nélkül világosít fel, hogy a borai nem a Hegyaljáról származnak, hanem azok az ő saját termésű borai. Nekem megmondta. De vajjon a szomszéd városbeli vevőt is felvilágosítja-e, azt bajos volna ellenőrizni. De hiszen ott a „Tokaji Liga“! Egyébként a hirdető cég, egy borkereskedő társaság, a legmodernebben felszerelt szüretelő, táposó házzal, ahová a szőlőt szüret idején mondhatnám az egész vidék beszállítja.

Szűkebb pátriámat Sátoraljaujhely is ismerik, tudják, hogy új helyinek lenni annyit jelent, mint származni onnan, ahol igazi tokaji bor terem és ahol boldogemlékeztető Teitelbaum Mózes volt egykoron a zsidó hittestvérek pásztor.

Messze idegenben büszke örömtől el, hogy jó oldalunkról ismernek.

Köszöntöm az olvasót.

— r. v. —

egyik igen fontos tényezője, amelyből egészségének fenntartása érdekében mindenkinek minél többször és minél többet kell fogyasztania.

Az osztrák-magyar vámháboru komoly óráiban, amikor önfegyelmetségünkön és öntudatos magatartásunkon mulik, hogy a helyzet gyors

és a magyar érdekeket szolgáló kibontakozásához hozzájáruljunk, egyetlen jelszóval fordulhatunk a magyar fogyasztóközönséghez: *Egyetek magyar gyümölcsöt!* Belföldi gyümölcsfogyasztásunk öntudatos felfokozása fél győzelmet jelent a remélhetőleg rövid ideig tartó vámháboruban!

Nincs buzatermés a vármegyében!

A legutóbbi két hét alatt a rozsdagomba és az aszály megsemmisítette a búzát. Keresztenként 30—40 kgr. szinbuza helyett 7—15 kgr. ocsu a próbacseplés eredménye

Nagy szegénységünkben, elesett-ségünkben mindig az aratás, a termés, az „élet” volt minden reményünk s attól vártuk a bajok orvoslását, minden ügyünk jobb-rafordulását.

Most — amikor a bőtermő évek hosszú sorozatára lenne szükségünk — a buza, a magyar gazda reménye két hét alatt teljesen tönkrement. Hóitakaró nélkül telelt, a július első felében fellépett rozsdabetegséget s az azt követő hőséget a tejben levő szemek nem bírták ki, elsorvadtak. Szomoruan állnak mellette a szorgos emberek, kik vágni, aratni, nem pedig siratni akarták.

A földmivvelésügyi miniszter a több oldalról érkező lesújtó jelentésekre elrendelte, hogy a vármegye területén lévő buzavetéseket a vármegyei gazdasági felügyelő vizsgálja meg s tapasztalatairól f. hó 22-én személyesen tegyen jelentést.

A bejárás megtörtént, melyen jelen volt a vármegyei Gazdasági Egyesület titkára is.

Autóknak számtalanszor megáll, leszállunk ott, ahol kétségbeesett aratók végig a rozsdától végig megfeketedett „termést”, megállunk ahol még lábon áll, vagy kereszttekben éktelenkedik, feketélik. Kidörzsöljük a kalászt, de abból csak hitvány, évtizedek óta alig látoit vörös rozsdaporról burkolt, összeaszott, sok jóakarattal ocsunak nevezhető valami kerül ki, mely — ha a toklást rendez-

sen megfujnánk — ezzel együtt elrepülne a markunkból.

Legnagyobb a csapás újból a Bodroghözön, hol olyan táblát is találtunk, melyben a kalászok mint gyertya állottak s melyekben még ocsu sincs, *teljesen üresek.*

Legkisebb mértékben szenvedett a buza az említett csapásoktól a Hegyköz kis területén, Sátorlajuhely és Sárospatak felső határán s általában a magas fekvésű helyeken itt is szorultak a szemek kivétel nélkül mindenütt, de legalább jó másodosztályúnak nevezhetők.

Köztudomású a gazdasági ügyek iránt érdeklődők előtt, hogy az elmúlt éven a hőtítés miatt vetési célokra nem alkalmas buza és rozsvetomagot kaptak az államtól, melynek ára ez év szeptemberében volna visszatérítendő. De kérdem, miből? Nemcsak ennek visszafizetése vált kétségessé, de előállt az a szomorú valóság, hogy most aztán igazán nincs buzavetőmagjuk a gazdáknak.

Ezzel szemben meg kell állapítanunk, hogy a rozsból jó közepes, árpából és zabból közepes, kapásokból pedig ezidő szerint — jó közepes termés várható. A szalastakarmányok is jó első kaszálást adtak s ma is sokat ígérnek. Lehet, hogy az Uristen sok és ismételt csapása megérteti kigazdáiunkkal, hogy a buzatermelés forszírozása nem egyedüli lehetősége a boldogulásnak.

er.

Inségankét a belügyminisztériumban

Fokozott feladatok várnak a társadalomra a téli inségakcióban.

A belügyminiszter csütörtök délelőttre széleskörű ankétot hívott össze a téli inségakció előkészítésére. Az ankétot, melyen a megyei és városi törvényhatóságok vezetői, a főispánok, alispánok és polgármesterek vettek részt, a belügyminiszter nyitotta meg.

— A legelső feladat — mondotta a belügyminiszter — megállapítani — milyen mértékű segítségre lesz szükség, vagyis össze kell állítani az ellátatlanok pontos kataszterét. Ami az akció anyagi feltételeit illeti, erre vonatkozóan még nem tehet kijelentést, mert nem tudja, milyen összeg állhat majd rendelkezésére, ezt a kérdést a pénzügyminiszterrel kell majd megvitatnia. Véleménye szerint a téli inségakciónál ismét nagy kö-

telezettségek hárulnak a társadalomra is és meg van győződve arról, hogy a társadalom is ki fogja venni részét az inségesek megsegítéséből.

A belügyminiszter megnyitja után a törvényhatóságok vezetői rámutattak arra, hogy a társadalmi osztályok teljesítő képessége ugyszólván teljesen ki van merítve s az inségakció céljait szolgáló külföldiek kivételére, a mai körülmények között alig lehet gondolni, mert az adózók a mai közterheket is alig bírják el.

Bármilyen vigasztalan is ez a megállapítás, ebből semmiképp sem vonható le az a következtetés, hogy az országos magyar társadalom, mely a múlt téli inségakcióból is oly nagy arányokban vette ki részét s oly nagyfokú áldozatkészséget tanusított, nem áldozna a reánk következő télen is, erejétől telhetőleg annyit inséges embertársai megsegítésére, amennyivel az államhatalom segítségével együttesen,

a tél nyomorúságai és nélkülözései leküzdhetők lesznek.

Mindenesetre a társadalomra neheztülő inségakcióból azokra kell, hogy nehezedjék a legnagyobb rész, akiknek anyagi ereje ma is megengedi a számottevő segítségnyújtást.

És ezeknek a köröknek már ma kell erre gondolni, mert az annyit hangoztatott gazdasági nyomorúság közepette ma is igen gyakran találkozunk olyan jelenségekkel, melyek a legcsekélyebb önmegtartóztatás mellett mellőzhetők volnának abból a célból, hogy a haszontalan luxust jelentő kiadás — már most megtakarítva — annak idején a feneketlen nyomorúságba jutottak megsegítését szolgálhassa.

Városunk és vármegyénk társadalma a múlt téli folyamán is szinte erejét meghaladóan kapcsolódott be az inségakcióba. És ha azóta még nehezebbé váltak is a viszonyok s még jobban leromlott is a gazdasági helyzet, nem kétkedhetünk abban, hogy azon erélyes és céltudatos vezetés mellett, mely nálunk az inségakciót irányította, társadalmunk jelentős arányban vállalja a neki kiosztott részt.

Hangsúlyozzuk azonban, hogy már ma kell gondolni a nemso-kára jelentkező kötelezettségekre s tartalékolni kell ezek teljesítéséhez már ma annyi erőt és jószándékot, amennyivel a téli inségakció nehéz problémái ez-uttal is megoldhatók lesznek.

A tehetősebb háztartásokban mindig van annyi lehetősége a takarékoskodásnak, hogy az elkerülhető és nem föltétlenül szükséges kiadást mellőzve, a kegyetlenek ígérkező tél emberbaráti céljaira már most tartalékolhassanak.

A Gyümölcstermelők Országos Egyesületének ankétja

A Gyümölcstermelők Országos Egyesülete a múlt héten tartotta a fővárosban dr. Kállay Miklós orsz. gyűl. képviselő elnöklete alatt nagyszabású ankétját, amelyen Gyömöre György főispán, az Egyesület alelnöke beszámolt arról a fő- és alispáni értekezletről, amely a megalakulást megelőzte, közölvén, hogy a Gyümölcstermelők Országos Egyesületének ügyét

ugy a Földmivvelésügyi, mint a Belügyminiszter, de a közigazgatási hatóságok is magukévá tették.

Rámutatott arra, hogy a gyümölcsstermelésben oly nagy vagyon rejlik, hogy az a mai viszonyok mellett a buzatermelést és állattenyésztést messze túlhaladja.

Kijelentette, hogy a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete számított nemcsak a közigazgatási, de a közgazdasági tényezőkre is, azonkívül az iparra és kereskedelemre, valamint a vegyi iparra. Az Egyesület egész Magyarországot munkára hívja fel, hogy feltárja a magyar gyümölcsben rejlő kincset és ezzel előmozdítsa a nemzet vagyonsodását.

Sternád István, az Egyesület ügyvezető alelnöke beszámolt mindazon összeköttetésekről, amelyeket az alakulás óta létesített, tehát, ugy a termelőkkel, mint a vegyi gyárakkal, valamint az exportőrökkel és hűtőházakkal, amelyek alapján biztosítva látja, hogy az Egyesület a köz érdekében fog működni.

Közölte, hogy a Gyümölcsstermelők Országos Egyesületéhez, már igen sok erkölcsi testület jelentette be csatlakozását, a gazdaságtársadalomhoz a belépési felhívások kiküldése már folyamatban van és az eddigi nagy érdeklődés alapján remélni lehet, hogy a közigazgatás hathatós támogatásával sikerül majd az Egyesületet ugy megszervezni, hogy a nemzet vagyonsodása rövid idő alatt elérhető lesz.

Közölte továbbá, hogy a legfőbb feladatok egyike a kigazdátársadalom beszerzése lesz, mert eddig azok voltak leginkább kizárva az egynemű és keresett gyümölcs termeléséből.

H I R E K.

— **Kinevezés.** A m. kir. Belügyminiszter Csepri Béla m. kir. csendőrszázados, a szombathelyi őrsparancsnoki iskola kiképzőtisztjét, szerencsi szárnyparancsnokká nevezte ki.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Schweitzer Róza h. tanárt, állami polgári iskolalrai rendes tanárrá nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A m. kir. belügyminiszter dr. Rosenmüller Zoltán rendőrfogalmazót a miskolci rendőrkapitányságról az esztergomi kapitányságra helyezte át.

— **Ovónői kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter Borbás Erzsébetet a tállyai állami kisdovónóhoz, állami kisdovónóvá nevezte ki.

— **Változás a kegyestánítórendiek tanári testületében.** A kegyestánítórend kormányzósága a helybeli reál-gimnáziumban működő rendi tanárok közül Mihalcsik Géza-t és Weiner Ferencet Vácra helyezte át. Helyükre jönnek Molnár Sándor és Szepessy Bódog rendi tanárok Kecskemétről, illetve Magyaróvár-ról.

BERETVÁS PASZTILLA A LEGMAKACSBAB FEJFÁJÁST IS ELMULASZTJA

20 százalékkal apasztotta a belügyminiszter a községi tisztviselői státust Zemplénmegyében

A vármegyéhez most leérkezett belügyminiszteri rendelet szerint, Zemplénben 20 százalékkal csökken a községi tisztviselői státus.

A 41 vezetőjegyzői állás megmarad, de megszűnnek az összes adóügyi valamint közigazgatási jegyzői állások, a sárospataki kivételével. A segédjegyzők és irnokok száma is redukálódik.

A teljes létszám az eddigi 156 helyett 118 lesz.

Az új létszámra való áttérés a természetes apadás után megüresedő állások be nem töltésével nyer végrehajtást.

Köszönetnyilvánítás.

A sátoraljaujhelyi kegyesrendi reálgymnázium könyvtárosa köszönetét fejezi ki Klein Gabriellának, hogy az intézetnek tíz könyvet ajándékozott.

Halálozás. Winkler Márkus, a mádi kerület európai hírű, tudós főrabijja csütörtökön 92 éves korában elhalt. Temetése pénteken reggel 9 órakor ment végbe, messze vármegyéből is összesereglett, mintegy 5000 ember részvétele mellett. Az ország legöregebb főrabijának sírjánál 25 rabbi mondott búcsuztatót.

Eltörölték a kémény-égetési díjat. A kereskedelemügyi miniszter most kiadott rendeletében kimondja, hogy azokat a kéményeket, amelyekből a kormot rendes sepréssel el lehet távolítani, égetni nem szabad. Szükség esetén a kéményt égetéssel is tisztává lehet tenni, azonban a kéményseprő iparos a kémények kiégetésével kapcsolatban munkadíj fizetésére, vagy költség megtérítésre igényt nem tarthat.

Befagyott a „fizető vendég”. A helybeli lapok és a Menetjegyiroda fiókjának közreműködésével kiépíteni tervezett polgármesteri akció a „fizető vendég” a közönség részvétele folytán meghiusult. Szomorú, hogy a közönség nem ismeri fel azt a nagy segítséget, amit az idegenforgalom jelent részére. A neglenciájának meg lesz a következménye, hogy két kézzel fog kapni majd ama bizonyos szalmaszál után is.

Magyar bor és pezsgő megy az északi államokba. A földmívelésügyi miniszter felhívására a Magyar Borkiviteli Egyesülés finn osztályt létesített, amelynek az a feladata, hogy az északi államok felé megszervezze a magyar bor- és pezsgőkivitelt. A szervező-bizottság tagjai lettek: Baross Endre dr., a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete igazgatója, Francois Cézár pezsgőgyáros, Flegmann Imre dr. igazgató, Görgy István dr. országgyűlési képviselő (elnök) és György Lajos dr. szőlőnagybirtokos. Az ügyek vezetésével Schindler Józsefet, a Kiviteli Intézet borszakértőjét bízták meg. Az északeurópai kiviteli osztálynak bármely szőlőbirtokos, vagy kereskedő tagja lehet, akinek legalább 500 hl.-nyi megfelelő minőségű bora van és 2000 pengős biankó-váltót biztosítékul az Egyesületnél elhelyez. A szállítás az Egyesület által beszerzendő fuvarlevelekkel történhetik és csak miután megállapították, hogy az a kivitel céljaira megfelel.

Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknél a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József viz különösen üllő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályzó szer. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Vagyontalansági eskütettek. Legutóbb a következő adósok tették le a vagyontalansági esküt a sátoraljaujhelyi kir. törvényszéknél: özv. Seitzer Sámuelné szatócs Bodrogkeresztur, Lövy Márton nyomdatulajdonos Tokaj, Krausz Lázár kézimunkakereskedő Sárospatak, Princ Lajos vendéglős Tolcsva, Danciger Dávid szabó és kereskedő Szerencs, özv. Glück Samuné fűszerkereskedő Sátoraljaujhely, Farkas Andor ny. polgármester Taktaszada, Léhner Miksa szőlőbirtokos Saujhely, Dicker Zsigmond cipőkereskedő Szerencs, Engländer József kereskedő Tokaj, Friedländer Jakab szatócs Tiszaluc, Vécsi Béla vendéglős Ricsé, Schweiger Márkus szeszkereskedő Sátoraljaujhely, Dr. Csendes Viktor szőlőbirtokos Tarcál, Danciger Emánuel szatócs és nápszámos Kesznyéten.

A Színházi Életben Szép Ernő, Hatvany Lili, Bródy Lili, Karinty Frigyes, Bibó Lajos, Farkas Imre cikkein kívül további érdekességek: a negyvenhét magyar olimpiikon fényképe. Pythia jóslásai a strandon. Miss Cseresznye virág-választás Japánban. A Duna Királynő választás jelöltjei Tehetségavátás. Török Rezső regénye. A vadevezős. Pompás Társaság, Divat és Bridge-rovatok. Incze Sándor hetilapja új számában jelenti be, hogy Szent István hetében a Magyar Országos Lawn Tennis Szövetséggel egyetértésben országos lawn tennis-versenyt rendez. A vidéki városok versenyzői vasuti jegyet kapnak és Budapesten a Színházi Élet vendégei. Ez a verseny bizonyára érdekelni fogja az ország valamennyi tenniszesejét. Háromfelvonásos szindarab, kotta, kézimunkamelléklet és gyermekujás egészíti ki a Színházi Élet új számát, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-utca 8. sz.

MÁV vasuti kedvezmény a turisták részére. A Magyar Turista Egyesület régi vágya ment teljesedésbe akkor amikor sok kérés és sürgetés után a MÁV most megadta az 50 százalékos vasuti kedvezményt akkor is, ha már négy turista együtt utazik 100 kilométer távolságra, vagy azon felül. Sőt megkapja már 3 turista is, ha a négy féljegyet kiváltja arcképes turista igazolványa alapján.

Kávéházi művészet. Erre járó idegenek egykor elnevezték Budapestet a kávéházak városának. Nemcsak azért, mert még pár évtized előtt minden utcáson kávéház volt látható, hanem mert a kávéházak fényűző dísz dolgában tulletek minden külföldin. Soknak egész belső berendezését jeles építészek, iparművészek tervezték, festőművészek ékesítették a falakat, neves szobrászok bronzai élénkítették a belsőségeket. Némely kávéházunkban ma is látható Eisenhut Ferenc, Ma-

A HAJ ÉLETE FÜGG HELYES ÁPOLÁSÁTÓL!

A közönséges szappan csak a ruhamosáshoz alkalmas, — az élő haj helyes ápolásához azonban az enyhe, szódamentes Elida Shampoo való.

MINDENHETI FEJMOSÁSHOZ

ELIDA SHAMPOO

gyar-Mannheimer Gusztáv, Vajda Zsigmond, Róna József és mások művei. A pestbudai kávéházi művészet legalább másfél századnyi multra tekinthet vissza. Budapest különleges kávéházi művészetével elmés és tartalmas tanulmányban foglalkozik Krónikás, az Uj Idők legutóbbi számában. Herceg Ferenc szépirodalmi hetilapjából kiemeljük Herceg Ferenc kis regényének és Harsányi Zsolt regényének máris nagy érdeklődést keltett folytatásait. Kosztolányi Dezső mesteri írásművészetével megalkotott elbeszélése mellett, Bokor Malvin finom novellájában és Pekár Gyula megrázó elbeszéléseben lel élvezetet az olvasó. Levél mindenkihez, fordított elbeszélés, Gács Demeter szép verse, Szili Leontin színes utijegyzetei, számos cikk, időszerti kép gazdagítja az Uj Idők számát, amelyből a népszerű rovatok, gyermekszámból, receptpályázat, rejtélyverseny, a szerkesztői üzenetek sem maradtak ki. Díjtalan mutatványszámot bárkinek szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrassy ut. 16. Az Uj Idők előfizetési díja egy negyedévre 6 pengő 40 fillér, Egyes szám ára 50 fillér.

A Nemzeti Színház bájos és fehér műsordarabja gyenge közönséget vonzott, pedig úgy a darab, mint annak előadása két zsufozt házat is megérdemelt volna. A vezető női szerepben Mágori Dóra öregbitette korábbi azon véleményünket, hogy a legrigorózusabb kritikát is kibírja. Elmélyül a szerepében, pompásan beszél; érdemes arra, hogy fővárosi színpadon hirdesse a magyar igét. Adami szerepében, Marossy Géza, a sokoldalú. Énekes darabokban, komoly prózában, a legnagyobb avagy csak epizód-szerepben becsületesen és művészetlél látja el a reábizott feladatot. Polgár Gyula a derűs, a kedves, akit színpadrá- léptekor is már taps fogad, az Erdélyből elszakadt magyar ur remek figuráját hozta elénk. Nemcsak átgondolta, de átérzte is szerepét és a részletek finom kidolgozásával, az író gondolatainak mély átérzésével kabinet-alakítást formált. G. Székely Renée — minden tulzástól mentesen, bőséges komikai vénájának harcavetésével — brillirozott. B. Polgár Béla, Biró Erzs, Nemes Jolán hibátlanul jók. Külön feljegyzésre érdemes Koncz Mihály, aki az öreg szolga — Szűcs bácsi — szerepében meglepően emberit produkált. Néhány szavával is megtudta teremteni színpad és nézőtér között azt a lelki kontaktust, ami jellemzője befutott színészek alakításának.

SZÍNHÁZ

A vidéki színházi kritikus a magyar kulturát terjesztő vidéki színészeknek inkább támogatója, mint bírálója. Ez az elv irányítja a kritikusit tollat és ez az oka is annak, hogy az „ezerszemű Cézár”, a közönség, keményebben ítéli meg a teljesítményeket. A publikumnak igényei vannak, a kritikusnak pedig az igények mellett a fentiek szerint kötelessége is, mert újság, színészet egy csapáson halad. Mindkettő a magyarság fáklyavivője.

A színházi évad közepén, amikor már a közönség színházjáró kedve lendületet vett, már szabad a kritikusnak is kritizálni. A konvencionális meleg szavak helyett már szabad a teljesítményekről egész őszinteséggel nyilatkoznia.

A színiévad közepén vagyunk.

Hétfőn Bónyi Adorján színijátéka, az „Édes ellenség” volt műsoron.

Kedden este Huszka Jenő operettjének, a „Bob herceg”-nek örökéletű melódiái csendültek fel színpadunkon. Nagy ház, nívós jó közönség. Pintér Böske, György herceg. Kiforrott művészet, temperamentuma, ének és táncszámmainak tökéletessége már nem újság a színházjárók előtt. Annie, Ila Mária, játékaival, énekszámaival megszolgált a tapsos elismerést. Polgár Gyula — Pomponius — nemcsak megnevetette, de a „Fehér holló” románc éneklésével meg is hatotta a közönséget, ami fokmérője az elért nagy sikernek. Mágori Dóra, Nemes Jolán, Daniss, Pattantus, Marossy nem tértek el eddigi jó szokásuktól. Kis szerepekbe is művészi készségük egészét vitték bele. A zenekar nem volt hibátlan. Az énekszámok és a kíséret között néha 2—3 taktusbeli differencia

támadt. G. Nagy Tibor karmester egy kissé indiszponált volt, mert a korábbi előadásoktól eltérően, nem mindig tartotta kézben a zenekart.

Szerda este a „Cs. Sz. K.” modern operett bemutatója. Ila Mária, Sándor Stefi, Zelenay, Pattantyus, Daniss, Marossy, a két Polgár, amit lehetett, mindent kihoztak a szerepeikből. Néhány ének és táncszámot meg is ismételtetett a félig megtelt színház közönsége.

Csütörtökön este szintén a „Cs. Sz. K.” volt műsoron. A közönség érdeklődése nem emelkedett az új idők ez operett szüleménye iránt.

Pénteken este a „Pillangó főhadnagy” reprize nem sikerült. A nézőtérben éppen hogy lézengett a közönség és az érdeklődés hiánya ugylátszik kihatott erősen a színpadra is, mert egy-két szereplő kivételével a többi az átlagon alól maradt.

Heti műsor:

Szombaton délután fél 5 órakor *filléres helydrakkal*: „Tűzmadár” Színmű.

Szombaton, vasárnap este ismét operett bemutató *Pintér Bóskével* a női főszerepben: „Vihar a Balatonon.” Sok ének, tréfa, tánc. Főszerepeket játszanak: Vincze Emmi, Biró Erzsébet, G. Székely René, Daniss, Pattantyus, Polgár Gyula, Marossy. A II. felvonásban Sándor Stefi, Z. Elek Piri és Zelenay nagy táncritója.

Vasárnap délután *mérsékeltlen olcsó helydrakkal*: „Cs. Sz. K.” (Csatlódott Szerelmesek Klubja) táncos operett újdonság. Zelenay-duó táncol.

Vasárnap este „Vihar a Balatonon” operett újdonság. Másodsor! Hétfőn este a Magyar Színházban 150 előadást ért operett a „Zöld bárány” bemutatója. Női főszerepét *Pintér Bóske* játsza, a többi főszerepek Vincze Emmi, Pattantyus, Daniss, Polgár Gy.

és Béla és Marossy kezében vannak. Rendezi Marossy.

Kedden este ismét színre került a hatalmas sikert aratott Lehar-operett, a „Mosoly országa.” Szu-Csong herceg szerepét ezúttal Daniss éneklé, a nagybácsit Marossy, a tábornok szerepét pedig Polgár Béla alakítja. *Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.*

Szerdán este a Nemzeti Színház prózai újdonsága, „A néma ember” van műsoron. Egy darab az erdélyi székelyek életéből. Gulyás igazgatónak rendezésében főszerepeket játszó: Mágóri Dóra, G. Székely René, Nemes Jolán, B. Polgár Béla, Daniss, Pattantyus, Marossy és Polgár Gyula.

Csütörtökön este operett repriz. Martos-Huszka örökség, „Aranyvirág” ja, *Pintér Bóskével* a címszerepben.

Jön! Pénteken, szombaton és vasárnap este az idei szezon legnagyobb operett sikere, a „Maya” Szenzációs táncok, fülbemésző muzsika, fényes új kiállítás! — *Igazi Rumbát táncol Sándor Stefi és Pattantyus.* A II. felv. Zelenay-duó nagy akrobatikus apacstánca. — Főszerepeket játszó: Ila Mária, Sándor Stefi, Vincze Emmi, Daniss, Zelenay, Pattantyus, Polgár, Marossy és B. Polgár Béla, Marossy rendezésében.

SPORT

Országos tenisz verseny az arany-ütdéért.

A Magyar Országos Lawn Tennis Szövetség engedélyt adott a tenisz népszerűsítése érdekében Szent István hétben országos verseny rendezésére Budapesten. A versenyen minden vidéki város képviselteti magát legjobb férfi és legjobb női játékosával. Tekintet-

tel arra, hogy a szövetség célja ezúttal új játékos-tehetségek felfedezése, a versenyen a nyilván tartott és öt osztályba sorozott versenyzők nem indulhatnak.

A verseny így egészen nyílt és kétségtelen, hogy az ismeretlen játékosok között nem egy fog akadni, aki tréner keze alatt rövidesen az első közé küzdheti magát.

Tekintettel a nehéz gazdasági viszonyokra, a versenyrendezés a vidéki előmérkőzések győztesei számára ingyenes oda-vissza utazást és a három napi budapesti döntő alatt ugyancsak ingyenes lakást és ellátást biztosít.

A verseny győztesei versenyütdéket és az ütdők arany miniatürjeit, helyezettei és az előmérkőzések győztesei pedig ezüst és bronz érmekeket kapnak.

Felelős szerkesztő:
Dr. MIZSAK JÓZSEF.

A B C utasok részére.

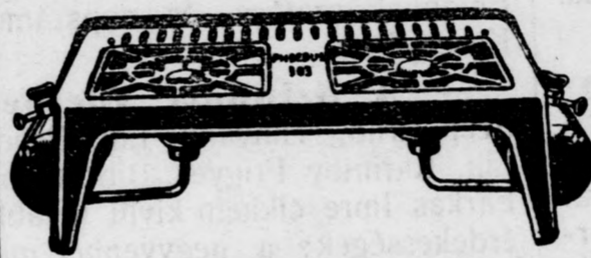
A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL
SZÁLLODÁBAN,

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12.—P-ért kaphatja

Főzön Phoebus kanócmentes petrolgáz tüzhelyen!

Megtakarítás a Phoebus tüzhelyen:

Pénzben $\frac{2}{3}$ rész, időben a főzési idő fele.

1 liter petrolummal 6 óráig ég,

1 liter víz felforr 4 perc alatt!

Nem füstöl, edényt nem kormoz.

Megtakarított tüftanyag költségéből könnyen törleszhető a tüzhely ára.

Fizetési könnyítéssel kaphatók és készségesen bemutatathatók, minden felvilágosítás mellett

BEHYNA TESTVÉREK cégnél Sátoraljajhely.

Pártoljuk a helybeli ipart és kereskedelmet!

Ajánljuk olvasóink figyelmébe az alábbi sátoraljajhelyi cégeket, melyeknél bevásárlásaikat legjobb minőségben jutányosan eszközölhetik:

BLUM GÉZA Petőfi u. 2.
Gyárt és rak-táron tart **butorokat** legmodernebb és legjobb kivitelben.

BRÜNNER LAJOS Horthy Miklós tér 16 sz.
Szövet és posztó különlegességek.

Földes-cipők elismerten legjobbak.
Horthy Miklós tér 1.

FRIEDMANN ALADÁR Justus ucca 22.
Telefon: 129. **FA ÉS SZÉN.**

GERCSELYI BERTALAN Telefon 113.
Schenker és Társai Nemzetközi Szállítási Váll. képviselője

KLUGER JENŐ Horthy Miklós tér 2.
Illatszert és pipere különlegességek.

MAGYAR KIRÁLY SZÁLLODA, Vizvezetékes É T T E R E M szobák, autógarázs.

Martinovits Márton Kazinczy ucca 4.
Gépek, olajok, zsákok, ponyvák, petrol-gázgő kályhák, autóköpeny és műszaki cikkek.

Perlmutter Sándor (Városi bérpalota) KÜLÖNLEGES SELYMEK, SZÖVETEK legolcsóbb beszerzési forrása!

Kiváló minőségű **TOKAJI BOROK** kaphatók a Pinceszövetkezet üzlethelyiségében Sátoraljajhely, Kazinczy ucca 5. sz.

Hirdetéseket jutányosan fel vesz a kiadóhivatal (Vármegeyház II. udvar)

Sátoraljajhely m város Közművei

Rádiók, hangszórók, csillárok stb.

SCHÖN IMRE Horthy Miklós tér 8. Uridivat újdonságok LEGOLCSÓBBAN

STEINDLER TESTVÉREK Horthy Miklós tér 18. Legújabb női és férfi divatcikkek LEGOLCSÓBBAN

Szabó Pál könyv-, zenemű- és papírkereskedés **Fotoszakosztálya** amatőr-fényképezés szak-szerű tanácsadója. Telefon 126.

Szegő Sándor Hortly Miklós tér 6. Női felöltők, divatárak legnagyobb választéka.

Tranzitó Szállítási Vállalat Andrassy ut 23. Vállal fuvarozást, átköltözködést butorkocsival vidékre is. Előnyös feltételek!

Legszebb kirándulólhely a „**Turista Otthon**” Hideg és meleg ételek. Olcsó árak.

VAS MENYHÉRT Rákóczi u. 19. Telefon 129. Vaskereskedés Vizvezetékberendezések

VÉRTESI ZSIGMOND Horthy Miklós tér 5. Könyv, zenemű és papírkereskedés. A m. kir. egytemi nyomda főbizom.

Weisz Benő Petőfi ucca 5. Felöltők Kosztümök.